

Aktuální otázky spojené s fenoménem terorismu

Tomáš Pokorný

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Tomáš Pokorný
Osobní číslo: L18297
Studijní program: B2825 Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Ochrana obyvatelstva
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Aktuální otázky spojené s fenoménem terorismu

Zásady pro vypracování

1. Definovat obsah a rozsah pojmu terorismus a jeho historický vývoj.
2. Pojednat o formách a projevech druhů terorismu.
3. Rozebrat příčiny terorismu.
4. Navrhnout opatření v boji s terorismem.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. JELÍNEK, Jiří. Těrorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie. Praha: Nakladatelství Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-256-1.
 2. KUNDRA, Ondřej a Tomáš LINDNER. Můj syn terorista – Jak se rodí evropští džihádisté. Praha: Bizbooks, 2017. ISBN 978-80-2650-605-8.
 3. NEKOLA, David. Islám a terorismus. Praha: Lukáš Lhoťan, 2017. ISBN 978-80-906030-8-0.
 4. RADANA, Makariusová. Globální terorismus a radikální hnutí. Plzeň: Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-777-1.
- Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2021**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 10. 5. 2021

Jméno a příjmení studenta: Tomáš Pokorný

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá pojmem terorismus, jeho historickým vývojem, dělením, dále jeho formami, příčinami a konkrétními projevy, které se v minulosti odehrály. V rámci praktické části je vypracována SWOT analýza s podklady pro jednotlivé prvky, kvůli určení jejich váhy a hodnoty. Druhá polovina praktické části obsahuje případovou studii, týkající se dvou teroristických skutků, které se odehrály ve Francii. Případová studie také pojednává o událostech a opatřeních, která vznikla jako reakce na tyto útoky. Poslední částí práce jsou návrhy opatření, týkající se boje s terorismem.

Klíčová slova: terorismus, analýza, bezpečnost, případová studie, hrozba

ABSTRACT

This bachelor's thesis deals with the concept of terrorism, its historical development, division, as well as its forms, causes and specific manifestations that have taken place in the past. Within the practical part, a SWOT analysis is developed with data for individual elements, determining their weights and values. The second half of the practical part contains case studies that relate to two terrorist acts that took place in France. The case study also discusses the events and measures that arose in response to these attacks. The last part of the thesis contains proposals for measures related to the fight against terrorism.

Keywords: terrorism, analysis, security, case study, threat

Chtěl bych poděkovat doc. Ing. Jaromíru Novákovi, CSc. za jeho pomoc a rady při zpracovávání mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 DEFINICE POJMU	11
1.1 TERORISTICKÝ SKUTEK	11
1.2 TERORISTICKÁ SKUPINA	12
2 HISTORICKÝ VÝVOJ	13
2.1 OBDOBÍ 18. AŽ 19. STOLETÍ.....	13
2.2 DOBA SVĚTOVÝCH VÁLEK.....	13
2.3 OBDOBÍ STUDENÉ VÁLKY	14
2.4 DOBA PO PÁDU BERLÍNSKÉ ZDI	15
3 DRUHY TERORISMU	16
3.1 IDEOLOGICKÝ TERORISMUS	16
3.1.1 Náboženský terorismus	16
3.1.3 Ultrapravicový terorismus.....	17
3.1.4 Ekologický terorismus	18
3.1.5 Vigilantistický terorismus	18
3.1.6 Terorismus single-issue.....	19
4 FORMY TERORISMU	20
4.1 LETÁLNÍ FORMY TERORISMU.....	20
4.2 NELETÁLNÍ FORMY TERORISMU.....	20
5 PŘÍČINY TERORISMU	22
6 PROJEVY	23
6.1 TERORISTICKÝ ÚTOK V NICE 2016	23
6.2 ÚTOK NA REDAKCI CHARLIE HEBDO	23
6.3 ÚTOK NA MEŠITY V CHRISTCHURCHI	24
6.4 ANARCHISTICKÉ ÚTOKY V ČESKU.....	24
6.5 PRVNÍ ČESKÝ TERORISTA	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
7 ÚVOD A CÍLE PRAKTICKÉ ČÁSTI	27
8 SWOT ANALÝZA	28
8.1 SILNÉ STRÁNKY	28
8.1.1 Mezinárodní spolupráce	29
8.1.2 Čtyři stupně ohrožení terorismem	29
8.1.3 Kriminalizace trestných činů spojených s terorismem.....	30
8.1.4 Zpravodajské služby a bezpečnostní sbory	30
8.2 PŘÍLEŽITOSTI.....	32

8.2.1	Posílení kontroly hranic	32
8.2.2	Učení se z proběhlých činů	33
8.2.3	Zamezení financování terorismu	34
8.2.4	Předcházení radikalizace	34
8.3	SLABÉ STRÁNKY	35
8.3.1	Nepředvídatelnost teroristických skutků	35
8.3.2	Diskriminace osob a vyčleňování ze společnosti	35
8.3.3	Nedodržování mezinárodních dohod	36
8.3.4	Podstav policie ČR	36
8.4	HROZBY	37
8.4.1	Nábor členů do teroristických skupin	37
8.4.2	Činnost agentů zemí podporujících terorismus	37
8.4.3	Migrace	38
8.4.4	Útok „osamělým vlkem“	38
9	VÝSLEDEK ANALÝZY	39
10	PŘÍPADOVÁ STUDIE	40
10.1	DOBA PŘED ZABITÍM SAMUELA PATYHO	40
10.2	VRAŽDA UČITELE	40
10.4	ÚTOK V NICE 2020	41
10.5	UDÁLOSTI A OPATŘENÍ PO TERORISTICKÝCH ÚTOCÍCH	41
11	NÁVRH OPATŘENÍ	43
11.1	PŘEDCHÁZENÍ RADIKALIZACE	43
11.2	ZAMEZENÍ FINANCOVÁNÍ TERORISMU	43
11.3	DISKRIMINACE OSOB A VYČLEŇOVÁNÍ ZE SPOLEČNOSTI	44
11.4	MIGRACE	44
11.5	NÁBOR ČLENŮ DO TERORISTICKÝCH SKUPIN	44
11.6	ÚTOK „OSAMĚLÝM VLKEM“	45
11.7	NEDODRŽOVÁNÍ MEZINÁRODNÍCH DOHOD	45
	ZÁVĚR	46
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	53
	SEZNAM TABULEK	54

ÚVOD

Terorismus v současnosti představuje jednu z hlavních hrozeb, které ohrožují naši společnost.

Avšak činy nesoucí znaky terorismu nejsou pouze současným jevem, ale dosahují do minulosti celého lidstva, jelikož teroru na civilním obyvatelstvu z různých důvodů bylo páčáno vždy.

V novodobých dějinách je terorismus uskutečňován za účelem zastrašení obyvatel a jako donucovací prostředek, mířený především na vládu určité země.

Nyní je nejviditelnějším druhem terorismus ideologický. V posledních letech se dopouštěli útoků převážně islámští radikálové, hlásící se k takzvanému Islámskému státu. Neojedinělých teroristických skutků se však dopouštěly i osoby, které tak činily jako odvetu, ale opět na nevinných osobách jiné ideologie.

Cílem teoretické části práce je seznámení s problematikou terorismu. Konkrétně definovat pojem terorismus podle ministerstva vnitra České republiky, určit relativní typologii se zaměřením na ideologický terorismus, jakožto ten nejvýraznější. Dále formy, kterými je terorismus páčán, příčiny, z jakých se tak děje a v poslední kapitole teoretické části konkrétní případy terorismu, jakožto jeho projevy.

V praktické části je vypracována SWOT analýza, za účelem kvantitativního zhodnocení aktuální hrozby terorismu. Dále je zhotovena případová studie, zabývající se dvěma případy terorismu ve Francii, okolnostmi, které jim předcházely a následky s opatřeními, které Francie přijala. Poslední část je věnována návržení opatření k možnému zlepšení bezpečnostního prostředí České republiky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DEFINICE POJMU

Terorismus se dá definovat, jako promyšlené, úmyslné použití různého druhu násilí, ale také hrozba užití této formy k dosažení svých cílů, které nejčastěji bývají politického, ideologického nebo náboženského charakteru. Děje se to na úrovni vnitrostátní i na úrovni mezinárodní. (Terminologický slovník, 2016)

Obsahem pojmu terorismus je kriminalita a trestná činnost obecně, čímž se celé skupiny nebo jednotlivci snaží prosadit své zájmy. Čin, který je během teroristického skutku spáchán je spíše prostředek, za účelem zastrašit společnost, se kterou jsou aktéři v konfliktu, na rozdíl od trestné činnosti, kde skutek přímo směřuje k naplnění jeho podstaty.

Terorismus je zpravidla páčán na nezúčastněných, nezainteresovaných osobách, s úmyslem zastrašit obyvatele a vyvíjet nátlak na vedení státu. (Definice pojmu terorismus, 2009)

1.1 Teroristický skutek

Je takový čin, který svou povahou naplnění může ohrozit funkčnost daného státu, organizace. Skutek je nejčastěji páčán, aby zastrašil obyvatele v zemi nebo donutil vládu nebo organizace k určitým činům. (Terminologický slovník, 2016)

Prostředky, kterými se teroristické skupiny snaží prosadit své zájmy bývají:

- Útok na obyvatelstvo s úmyslem jej usmrtit.
- Útok na integritu státu.
- Omezení svobody osob (únosy, braní rukojmí).
- Útoky na kritickou infrastrukturu s úmyslem způsobit ekonomické ztráty.
- Obsazení prostředků veřejné dopravy.
- Ohrožení dodávky vody, elektrického proudu a dalších strategických surovin.
- Použití výbušnin, jaderných, biologických nebo chemických zbraní. (Definice pojmu terorismus, 2009)

1.2 Teroristická skupina

Pojmem teroristická skupina se rozumí uskupení, které čítá více než dvě osoby, existující v časovém úseku a kdy každý jednotlivec provádí dané úkony k naplnění teroristických skutků. (Definice pojmu terorismus, 2009)

2 HISTORICKÝ VÝVOJ

Termín terorismus je vcelku nový. V historii se tento pojem nevyskytuje a používá se až v novodobých dějinách. Avšak činy, které nesou znaky terorismu se objevují od nepaměti. (FOLTIN a ŘEHÁK, 2006)

2.1 Období 18. až 19. století

V průběhu 18. století se začal projevovat terorismus převážně s nacionálním podtextem. Rozložení sil a území v různých státech právě na počátku 18. století ovlivňuje geopolitiku dodnes.

Například během bojů proti Turkům. V roce 1716 byli Turci poraženi rakouskou armádou a zároveň Rusové dobyli část Krymu, díky tomu mohli postupovat do Bukurešti. Oslabení moci Turků v Evropě mělo za následek zvýšení teroru vůči zbývajícím koloniím, konkrétně na Balkáně. V zemích Balkánu to způsobilo, že křesťané začali formovat odboj vůči Turkům. Kvůli bojům a následným odvetám jsou vztahy mezi těmito skupinami negativně poznamenány dodnes. (Foltin a Řehák, 2006)

Terorismus jako prostředek k prosazení nacionálního smýšlení, s prvky současného pojetí termínu, se začal uplatňovat nejvíce v průběhu 19. století. V této době si někteří lidé začali uvědomovat svou národní příslušnost a začali požadovat určitou suverenitu. V mnoha státech byly tyto skupiny lidí nazýváni jako „anarchisté“, kteří se své názory snažili uplatnit pácháním teroru, jako zabíjení jednotlivců, atentáty na příslušníky bezpečnostních sborů, včetně bombových útoků. To vše nejen z nacionalistických důvodů, ale také kvůli boji za třídní rovnost. Rozdíl mezi sociálními třídami se v tomto období začal výrazně zvětšovat, převážně kvůli průmyslové revoluci. (Ošřádalová, 2015)

2.2 Doba světových válek

Během první poloviny 20. století v Evropě propukly dvě světové války, a proto je celkem složité najít a vymezit skutky teroristického charakteru ve stínu těchto událostí, protože dle definic jsou páchány zejména na civilním obyvatelstvu určitou skupinou jako nátlak na stát, potažmo národní organizace. I přes to, některé skutky by odpovídaly definicím, nebyly však páchány teroristickými skupinami, ale státy samotnými na obyvatelích zemí, s nimiž byli ve válečném stavu.

Během první světové války došlo například k blokadě Německa britským námořnictvem za účelem vyhladovění a podlomení morálky vojenských sil. Odpovědí Němců na tuto strategii byla ponorková válka, vedená i vůči civilním lodím. Těmito strategiemi obě strany naplnily podmínku teroru vůči civilnímu obyvatelstvu.

Při druhé světové válce byl páchán teror bezpochyby na menšinách v nacistickém Německu. Byli to především Židé, Romové, Slovani a další menšiny, převážně kvůli jejich víře, národnosti, politickému přesvědčení nebo barvě pleti. Nacisté tento teror páchali jak na lidech své země, tak na obyvatelích okupovaných států.

Násilí proti civilnímu obyvatelstvu se dopouštěli i spojenci. Příkladem může být bombardování továren za účelem zbrzdit výrobu nacistického Německa. Útoky probíhaly z vysokých výšek a bombardována byla města, přičemž docházelo k vysokým ztrátám i na civilistech. Při bombardování německých Drážďan používali zápalné bomby. Během tohoto útoku bylo zabito více než sto tisíc lidí. Tuto strategii podporoval i předseda vlády Spojeného království Winston Churchill.

Stejně jednaly i Spojené státy, které vedly odvetné útoky za napadení námořního vojenského zařízení na Pearl Harboru. Po zbytek války podnikaly Spojené státy četné letecké útoky na japonská města. Tyto akce měly za úkol podlomit podporu civilistů vůči japonské armádě. Vše vyvrcholilo svržením dvou atomových bomb na města Nagasaki a Hirošima. (Foltin a Řehák, 2006)

2.3 Období studené války

Termín studená válka se objevuje už od roku 1946. Po válce začaly dvě světové velmoci s předháněním ve vyzbrojování a postupem času se zhoršily i politické vztahy mezi Sovětským svazem a Spojenými státy. To vše mohlo vyústit ve třetí světový konflikt, a to hlavně během tzv. Karibské krize v roce 1962. Přestože ke světové válce nedošlo docházelo k regionálním bojům, jako například válka ve Vietnamu, kde proti sobě bojoval jižní (proamerický) a severní (komunistický) Vietnam.

Jelikož konflikt nikdy nebyl vyhlášen docházelo k podpoře skutků s teroristickou povahou právě v nestabilních regionech. (Foltin a Řehák, 2006)

2.4 Doba po pádu Berlínské zdi

Pád Berlínské zdi předznamenal rozpad Sovětského svazu. V tomto období začal terorismus s ideologickým nebo nacionalistickým podtextem ustupovat a do popředí se začal dostávat hlavně nábožensky motivovaný. (Bílková, 2002)

Nejvýrazněji se náboženský terorismus rozmohl na blízkém východě, který se právě v této době stal nejvíce nestabilní.

Pro lepší pochopení rozvoje terorismu v této oblasti je dobré uvést nedávnou historii Afghánistánu. V roce 1979 se tehdejší Sovětský svaz snažil upevnit svůj vliv vojenskou intervencí. Tento vojenský akt narazil na odpor ze strany hnutí Mudžahedínů, kteří byli podporováni Američany, a to jak materiálně, tak výcvikem bojovníků. O deset let později se Sověti stahují, občanská válka však přetrvává a jednotlivé frakce bojují mezi sebou. Konflikt trval do roku 1996. V tomto roce se k moci dostává radikální hnutí Tálibán, které je nábožensko-politické a s návazností na teroristickou skupinu Al-Káida. (Hrabalová, 2010).

Samotná skupina se neskládá pouze z Afghánců, ale z islamistických radikálů zemí blízkého východu obecně.

Právě Al-Káida je teroristická skupina militantně islamistická, která je mimo jiné odpovědná i za útoky 11. září 2001. Tyto útoky jsou největším teroristickým skutkem v novodobých dějinách. Američané v návaznosti na události 11. září podnikli invazi do Afghánistánu s cílem svrhnout hnutí Tálibán.

Nestabilita blízkého východu má následky až do dnešních dob, například občanská nespokojenost a podpora radikálních hnutí.

3 DRUHY TERORISMU

Kvůli stanovení hrozeb a jejich předcházení je důležité určit motivaci teroristů. Motivace je jedním z relevantních měřítek, k definování druhů a zároveň obsáhne i terorismus nepolitický. (Typologie terorismu, 2009)

K lepšímu uchopení problematiky typologie terorismu je motivace k těmto skutkům základem pro rozdělení terorismu v této práci.

Podle motivace můžeme terorismus rozdělit na:

- Kriminální, který je páčán k obohacení aktérů.
- Patologický, který nese znaky terorismu, ale je páčán z psychických pohnutek pachatele za účelem sebeuspokojení.
- Ideologický, popř politický terorismus znamená, že skutky jsou páčány z přesvědčení bez konkrétního úmyslu obohatit se. (Typologie terorismu, 2009)

3.1 Ideologický terorismus

Následující podkapitola se bude věnovat zmíněnému politickému terorismu a jeho dělení, kvůli zaměření této práce.

V posledních letech je politický terorismus tím nejvýraznějším a představuje vysoké riziko pro společnost. Tento druh terorismu se může dále dělit dle ideologií daných skupin. Na mezinárodní úrovni se nejvíce projevuje politicko-náboženský terorismus, primárně radikální odnož Islámu tzv. džihádismus.

3.1.1 Náboženský terorismus

Tento druh politického terorismu je možné definovat, jako snaha skupin určitého náboženství či jeho odnože o úplnou změnu systému nebo jeho části. Tyto skupiny, jenž spojuje náboženství, své skutky berou jako jakési „boží poslání“. Přesvědčení utvrzují zpravidla ze svých posvátných textů, které tyto činy dle jejich výkladu ospravedlňují a tento výklad považují za správný. (Kankulková, 2012)

Tento druh politického terorismu nese tyto znaky:

- Zastrážit a vyděsit veřejnost.
- Náboženství může ospravedlnit spáchané skutky, motivovat k jejich provádění a určit postavení jejich členů.
- Události z minulosti mohou být brány jako ospravedlňující precedent pro útoky v současnosti.
- Je nejčastěji organizován do skupin a k útokům jednoho člověka se většinou hlásí celá skupina se stejnou ideologií. (Juergensmeyer, 2007)

3.1.2 Ultralevicový terorismus

Pojem ultralevicový terorismus je možno dělit na komunistický a anarchistický. Obě politické ideologie mohou své zájmy prosazovat teroristickými skutky.

V případě radikálního pojetí idey komunismu jde v současnosti o podrývání vlivu západních mocností a prosazování svých zájmů. Komunistický terorismus je možné pozorovat na Filipínách, kde je jednou z politických stran Komunistická strana Filipín, jejíž součástí je i Nová lidová armáda. Jak lidová armáda, tak komunistická strana jsou označovány radou pro boj proti terorismu jako teroristické skupiny, což v roce 2020 uznal i filipínský soud. Filipínská lidová armáda se nezdráhá použít násilí, které je možné označovat za teroristické skutky. (CNN Philippines Staff, 2020)

Anarchismus je ideologie založená na myšlence, že společnost by měla existovat bez autorit jako vlády, policie a na absenci zákonů. Tyto myšlenky nejsou nikterak protiprávní, jestliže nejsou uplatňovány násilnou formou nebo dokonce teroristickými skutky. (Stories, 2010)

Například v Americe tato anarchistická organizace s názvem Weather Underground útočila na základy státu. V roce 1975 umístila a následně odpálila bombu v ústředí amerického ministerstva zahraničí ve Washingtonu, DC. Dále se pokusili obdobně zaútočit na vojenské centrum v Oaklandu v Kalifornii, ale útok se jim nepovedlo realizovat. K útoku se organizace přihlásila. (1975 Terrorism Flashback, 2004)

3.1.3 Ultrapravicový terorismus

Ultrapravice je komplexní označení pro ideologie se společnými základy. Bývá to přesvědčení o rasové nadřazenosti, xenofobie, radikální nacionalismus. Jako konkrétní ideologie radikální pravice, jak se ultrapravice označuje, jsou neonacismus, fašismus,

nacionalismus. Všechna tato odvětví ultrapravice mají tendenci k páchání protiprávních jednání a výjimkou nejsou ani takové skutky, které odpovídají těm teroristickým.

Nacionalismus je extremistická ideologie o nadřazenosti jednoho národa a stavění ho nad národy ostatní. Je ovlivněn xenofobií, strachem z neznámého, což zahrnuje obavu z imigrantů a střetu kultur, protože nacionalisté mají tendenci své zvyklosti, území a národ chránit. Od vlastenectví se liší svým radikálním pojetím.

Fašismus obsahuje prvek nacionalismu a je doplněn i o další prvky, jako jsou eutanázie osob s psychickou či fyzickou vadou, totalitní vládu silného vůdce, militaristický stát s ekonomikou v podobě existence soukromého vlastnictví se sociálním prospěchem. S myšlenkou militarismu a potřebou zušlechtovat národ a rasu, představuje fašismus hrozbu pro společnost ve chvíli, kdy se jednotlivec či skupina chopí těchto zásad a začne je uplatňovat násilným způsobem, jakým může být mimo jiné teror proti menšinám.

3.1.4 Ekologický terorismus

Motivace tohoto druhu politického terorismu, jak je už z názvu patrné, plyne z ochrany životního prostředí, která je uplatňována teroristickými činy různého charakteru. Pojem se dále rozděluje podle konkrétního cíle, který se ekoteroristé snaží prosadit, a tím může být ochrana zvířat, která jsou využívána v průmyslu, ukončení těžení fosilních paliv. Mezi širší veřejností je environmentální terorismus více znám jako ekoterorismus. Tento fenomén se začal výrazněji projevovat začátkem 70. let v Spojených státech, kdy akce byly prováděny individuálně nebo menšími skupinami. Ke konci desetiletí se začaly tvořit větší organizace. Mezi nejvýraznější organizace té doby patří Earth First a Animal Liberation Front, která se zaměřovala právě na práva zvířat. (Mareš, 2005)

V případě těchto radikálních hnutí jsou teroristické skutky vedeny tzv. přímými akcemi, při kterých má organizací, s nimiž jsou v konfliktu, kvůli znečištění planety nebo třeba využívání zvířat, vzniknout finanční újma. Bývají to sabotážní akce jako třeba žhářství nebo bombové útoky. Organizace však necílí úmyslně k usmrcení nebo zranění osob. (Department of Homeland Security, 2008)

3.1.5 Vigilantistický terorismus

V případě vigilantistického terorismu jde o to, že osoby, často příznivci ultrapravice, nevěří, že stát je schopen zajistit základní hodnoty. Problémem je výklad práva a pořádku těmito osobami a také způsob provedení.

3.1.6 Terorismus single-issue

Překladem „single-issue terorism“ je terorismus jedné otázky. Teroristické skutky jsou páčány skupinami, kvůli konkrétním problémům ve společnosti. Těmito problémy může být otázka spojená s potraty, vztahy mezi osobami stejného pohlaví a další.

4 FORMY TERORISMU

Formou, kterou je teroristický čin páčán se rozumí použitý prostředek k naplnění podstaty teroristického skutku. Pro lepší určení teroristické formy je můžeme dělit do dvou skupin. První skupinou jsou tzv. letální formy a druhá skupina se nazývá neletální. (Foltin a Řehák, 2007)

4.1 Letální formy terorismu

Podstata této teroristické formy směřuje k přímému usmrcení osob a vyvinutí tak tlaku na příslušné orgány k prosazení svých zájmů. Konají tak za užití běžných prostředků, a to jak těch konvenčních, tak nekonvenčních. (Foltin a Řehák, 2007)

Konvenčními letálními prostředky se rozumí nástroje přímo určené k újmě života či zdraví a mohou jimi být:

- chladné zbraně (sečné, bodné),
- střelné zbraně,
- hořlaviny,
- výbušniny.

Jako letální nekonvenční prostředky, jež představují největší bezpečnostní rizika, které mohou být použity k útoku vůči obyvatelstvu jsou brány především zbraně hromadného ničení. Těmito zbraněmi se rozumí:

- chemické zbraně,
- biologické zbraně,
- jaderné zbraně. (Foltin a Řehák, 2007)

4.2 Neletální formy terorismu

Neletální forma představuje zneužití prostředků, které nejsou přímo určeny k usmrcení, ale mohou posloužit zájmům teroristických skupin a v kombinaci s letální formou, ale i samostatně, mohou být smrtelné. I neletální formy je možné dělit na skupinu, kdy jsou využity běžné, konvenční prostředky a skupinu s využitím nekonvenčních prostředků. (Foltin a Řehák, 2007)

Typickým představitelem neletálního konvenčního prostředku využívaného k páčání teroristických skutků je mobilní automobil. Příkladem může být útok v Nice ve Francii. Existují i četné případy, kde bylo využito neletálního prostředku v kombinaci s letálním. V roce 2019 byla umístěna a odpálena bomba v diplomatické čtvrti ve městě Kábul. Teroristé umístili nálož do automobilu. K útoku se přihlásilo radikální hnutí Tálibán. (ČTK, 2019)

Kromě zneužívání dopravních prostředků patří do této skupiny i tzv. kyberterorismus. Jedná se o formu, která se odehrává v kyberprostoru. Činy jsou v podstatě páčány prostřednictvím počítačové sítě, vůči síti napadeného. (Kybernetický terorismus, © 2021)

V současnosti významnou podskupinu neletální formy představuje mediální terorismus. Tato forma využívá mediálního prostoru a dalších psychologických prostředků. Využívá se s úmyslem ovlivnění postoje jednotlivce nebo většího počtu lidí a také jejich emocí v zájmu teroristické skupiny. Děje se tak za účelem ohrožení ústavních principů. K propagaci mediálního terorismu se v současnosti nejvíce využívá internetových sítí, filmů, televize, inzerátů, ale také třeba plakátů. (Foltin a Řehák, 2007)

Neletální nekonvenční skupina je druhou podskupinou neletální formy terorismu. Tato forma využívá nekonvenční prostředky. K realizaci takového nátlaku jsou využívány prostředky pracující například na principech akustiky, optiky nebo EMP (elektromagnetický puls). Principy, na kterých tato podskupina neletálních forem funguje, nevedou přímo k usmrcení osob, ale znemožňují bojeschopnost. Vedlejším efektem může být negativní vliv na psychiku. Tyto prostředky nejsou v praxi využívány, kvůli jejich finanční nákladnosti, ale i jejich nedostupnosti, kvůli nedostatečnému pokroku ve vývoji. (Foltin a Řehák, 2007)

Například zmíněného elektromagnetického pulsu nejsme schopni dosáhnout bez předchozího odpálení jaderné zbraně.

5 PŘÍČINY TERORISMU

Určit přímé příčiny terorismu není, kvůli šíři tohoto tématu jednoduché. Obecně jej však můžeme rozdělit do tří úrovní, ve kterých je možno najít předpoklad k uchýlení se k terorismu. (Měchová, 2008)

- Mikroúroveň
- Meziúroveň
- Makroúroveň (Měchová, 2008)

Na mikroúrovni jde o snahu nalézt individuální znaky osob, jenž tyto činy páchají. Defacto konkrétní psychologický model teroristy.

Další kategorie je meziúroveň. Jedná se o úroveň skupinovou. V těchto skupinách dochází k utvrzování se v radikálních názorech a hodnotách typickými pro každou skupinu. Vliv vnějšího prostředí však vede k přizpůsobení se majoritě, čímž se celá skupina více radikalizuje. Dalším znakem je společné vnímání reality. Skupina si upravuje vnímání reality a izoluje se od okolí. To vše vede k vytvoření iluze o síle a správnosti skupiny, díky čemuž je skupina schopna existence. (Měchová, 2008)

Na makroúrovni nebo také celospolečenské, jsou příčinou terorismu jevy společenské, jako jsou národnost, rasa, náboženství a další.

Krueger a Malečková doporučují nebrat příčinou terorismu jako reakci na chudobu nebo ignoranci, ale spíše reakci na geopolitickou situaci a trvající společenskou frustraci a nedůstojné zacházení. Vycházejí ze studií o palestinské společnosti. Podle autorů je právě to odpovědí na otázku, proč je mezinárodní terorismus často páchán osobami, vyrůstajícími v represivních režimech. (Krueger, Malečková, 2003)

6 PROJEVY

Tato kapitola je zaměřena na konkrétní teroristické skutky, jenž poslouží jako praktická ukázka terorismu v současnosti. Jedná se o terorismus z nedaleké minulosti. Z velké míry jsou tyto skutky ideologického rázu, převážně náboženského ale i dalších včetně nepolitických.

6.1 Teroristický útok v Nice 2016

V roce 2016 byl ve Francii spáchán teroristický útok ve městě Nice, které leží na jihu země. Při tomto útoku bylo zabito 86 lidí. Během oslav pádu Bastily vjel útočník nákladním vozem do davu lidí na promenádě s úmyslem usmrtit co největší počet z nich. (oro a ČTK, 2020)

Jedná se o užití dopravního prostředku, jako smrtelné zbraně. Forma tohoto útoku byla tedy spáchána neletálním konvenčním prostředkem.

K útoku se přihlásil tzv. Islámský stát, pachatelem však byl Mohammed Lahouaiej Bouhlel původem z Tuniska, žijící legálně ve Francii. (ČTK a ČRo, 2016)

6.2 Útok na redakci Charlie Hebdo

Tento teroristický čin se odehrál 7. ledna 2015. Dva maskovaní muži v tento den vtrhli do redakce francouzského satirického časopisu Charlie Hebdo a zahájili palbu z automatických zbraní. Útočníky v tomto případě byli dva muži, bratři Chérif a Said Kouachiové, synové dvou migrantů Alžírského původu. I přes to, že se oba teroristé narodili v Paříži hlásili se k Al-Káidě, tedy její jemenské části. Bratrům se povedlo s pomocí třetího muže z redakce uniknout a nějaký čas se ukrývat. Muž, s jehož pomocí z redakce unikli, se přihlásil sám na policii a bratři Kouachiové byli 9. 1. zabiti francouzskou policií. (mas a pet, 2020)

Tento útok vyvolal debatu, kdy se jedná o svobodu slova a kdy jde o provokaci. Útok byl spáchán pro zneuctění proroka Mohameda, kvůli jeho satirizování. Tito muži jednali, kvůli jejich náboženskému přesvědčení, podle kterého byl tento čin omluvitelný. V obecné rovině, ale v právním státu platí svoboda slova a neexistuje prostor k realizaci své víry násilným způsobem, jak mohou nabádat extremistická odvětví náboženství, v tomto případě muslimského. Je však třeba vyhnout se generalizaci jednoho určitého náboženství, založené na činech jedné radikální části nebo skutku jednotlivce. Tato generalizace může vést k

patologickému uvažování, jenž může zapříčinit další teroristické skutky jiných extremistických uskupení. Příkladem může být útok na mešity na Novém Zélandu.

6.3 Útok na mešity v Christchurchi

V roce 2009 proběhl útok na dvě mešity na Novém Zélandu. Při tomto útoku bylo zabito 49 muslimů. Jednalo se o první útok v takovém rozsahu v zemi. Po teroristickém skutku byli zadrženi tři muži a jedna žena. Čin samotný byl proveden jedním ze zadržených mužů. Útočníkem byl Brenton Tarrant, Australan hlásící se k pravicové extremistické ideologii. Skutek byl ojedinělý jeho provedením. Celý útok byl natáčen a živě přenášen na sociálních sítích. Obsahem videa bylo vyjádření Brentona, který prohlásil, že ho k tomu vedly protiimigrační důvody. Následně jel k mešitě, vtrhl dovnitř a zahájil palbu do civilistů. Útočník byl legálním vlastníkem pěti střelných zbraní včetně automatických pušek. (mas a hop, 2019)

Dosah tohoto skutku byl opravdu značný. Prakticky každý toto video mohl shlédnout na webových stránkách. Soukromé organizace jako Facebook a Instagram, kde bylo video vysíláno, ho neodkladně stáhly, ale na jiných webech bylo dále k dohledání.

Úmyslu, propagovat tento skutek k obdobně smýšlejícím osobám, bylo dosaženo. Částečně díky onomu videu, ale i díky médiím, která o něm informovala a přinášela tak informace širší veřejnosti. V České republice byli odsouzeni dva muži za schvalování tohoto zločinu. Jeden z obviněných napsal pod video, že útočník je „borec“ a druhý sdílel video s popisem „Za mě určitě pěkně provedená práce“. (lh a zem, 2020)

Dostáváme se tak k fenoménu současnosti a tím je, že každý s přístupem na internet má možnost prezentovat svůj názor, který však může nést znaky protiprávního jednání, takovým skutkem může být podle paragrafu 312e trestního zákoníku „Podpora a propagace terorismu“. (Zákon č. 40/2009 Sb.)

6.4 Anarchistické útoky v Česku

Činy, teroristického charakteru, které byly spáchány z levicově extremistických pohnutek se staly i v České republice. Na svědomí je měly anarchistické skupiny. V boji proti kapitalismu se v letech 2014 až 2016 dopouštěly útoků proti majetku podnikatele. Podnikatelem, vůči kterému byly útoky směřovány, byl majitel restaurace Řízkárna Vladimír Krulec. Pachatelé těchto činů, jenž můžeme označit jako teror vůči podnikající osobě, zapálili několik aut a také čtyřicetkrát nahlásili bombu v

restauraci. To vše kvůli obvinění několika zaměstnanců ohledně neproplacených mezd. (ČT24, 2016)

Další kauzou anarchistické skupiny v Česku je údajné připravování útoku na nákladní vlaky převážející armádní techniku. Tento čin nebyl nikdy odsouzen, i když byl veden až k vrchnímu soudu v Praze. Skupina, jenž měla útoky podle policie připravovat se jmenovala Síť revolučních buněk. Obžaloba byla kromě důkazů postavena i na výpovědi agenta, který byl do této organizace tzv. nastrčen policií ČR, což obhájci využili v neprospěch obžaloby, když uspěli s tvrzením, že právě touto osobou byla celá akce vyprovokována.

Tato kauza byla jen část rozsáhlejšího vyšetřování proti této skupině, které policie připisovala i útoky na mýtné brány, jakožto boj proti „velkému bratrovi“, útoky na policejní auta, protože policie je dle jejich názoru nástroj ochrany kapitalismu. (Šlachta a Klíma, 2020)

6.5 První český terorista

V roce 2017 pokácel český občan Jaromír Balda dva stromy na vlakové koleje. Tímto činem zapříčinil dvě vlakové nehody, které se obešly bez obětí a zranění pasažérů. Balda byl označen za teroristu a vrchním soudem v Praze pravomocně odsouzen za tento čin ke čtyřem letům vězení. (kul, 2016)

Jaromír Balda uvedl, že jednal ze strachu kvůli migrační vlně a z obav o budoucnost České republiky. Skutek spáchal s přesvědčením, že bude připisován teroristům, kteří by do republiky přišli během migrační vlny, chtěl tak osoby prchající ze své země zdiskreditovat, aby negativně ovlivnil vnímání veřejnosti vůči těmto osobám. (Horák, 2018)

Jaromír Balda byl nakonec v roce 2020 podmíněně propuštěn na svobodu. (ČTK, 2020)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 ÚVOD A CÍLE PRAKTICKÉ ČÁSTI

V rámci této praktické části je zhotovena takzvaná SWOT analýza, nebo-li analýza silných a slabých článků. Každý prvek je kvantitativně ohodnocen na základě faktů, které jsou uvedeny v podkapitolách. Vyhodnocení dává možnost porovnat do jaké míry je naše společnost bezpečná díky silným stránkám, myšleno v boji proti terorismu a jak vysoká hrozba terorismu existuje a naši společnost ohrožuje.

Další částí praktické práce je zhotovení případové studie ke konkrétnímu teroristickému činu s cílem širšího obeznámení s okolnostmi, za kterých k útoku došlo, jaká vládní opatření následovala a jak na skutek reagovalo veřejné mínění.

Cílem práce je na základě zjištěných skutečností návrh opatření, která by pomohla v boji proti terorismu a zvýšila společenskou bezpečnost vůči této hrozbě.

8 SWOT ANALÝZA

Tato analytická metoda patří mezi základní strategické analýzy. Je založena na získaných poznatcích, jenž jsou sjednoceny a vyhodnoceny. SWOT analýza je rozdělena do čtyř kvadrantů a těmi jsou silné a slabé stránky, které tvoří vnitřní prostředí a dále příležitosti a hrozby, jenž představují vnější prostředí. Výsledkem je kvantitativní zhodnocení jednotlivých kvadrantů, čímž jsou objasněny přednosti a nedostatky zkoumaného objektu, v tomto konkrétním případě je tímto objektem společnost a její zvládání terorismu. V této práci je zohledněn terorismus jak vnitrostátní, na území České republiky, tak mezinárodní, který může ohrožovat Česko, ale potýkáme se s ním i jako celek v rámci mezinárodních organizací a dohod.

Do každého kvadrantu byly vybrány čtyři prvky pro zhotovení analýzy, které byly zvoleny na základě relevantních zdrojů vydaných příslušnými organizacemi a instituty, kterými jsou mimo jiné Bezpečnostní informační služba (dále jen „BIS“) nebo ministerstvo vnitra. Každému prvku byla přidána váha a následně hodnota. Stručné objasnění zvolených prvků bude provedeno v následujících podkapitolách.

8.1 Silné stránky

Tyto prvky SWOT analýzy patří do předností vnitřního prostředí. Silné stránky slouží k udržení bezpečnosti naší společnosti, jakožto i k boji proti terorismu a jeho projevům.

Tabulka 1 Silné stránky SWOT analýzy

Silné stránky	Váha	Hodnota	Celkem
Zpravodajské služby a bezpečnostní sbory	0,30	4,5	1,350
Mezinárodní spolupráce	0,30	4,0	1,200
Kriminalizace trestných činů spojených s terorismem	0,20	3,5	0,700
Čtyři stupně ohrožení terorismem	0,20	2,5	0,500
		Celkem:	3,750

Zdroj: vlastní

8.1.1 Mezinárodní spolupráce

Pro efektivní boj s terorismem je mezinárodní spolupráce nepostradatelným faktorem. V rámci Evropské unie má tato otázka vysokou prioritu. Evropa jako taková se stala v posledních letech terčem těchto útoků, zejména Francie, Belgie a Německo. Vzhledem k závažnosti tohoto tématu byla zřízena Evropská centra boje proti terorismu, a to pod záštitou Europolu, který je obdobou policie s celoevropskou působností, čímž je také účinným prvkem v boji s terorismem. Dále byla přijata směrnice o jmenné evidenci cestujících nebo také směrnice o terorismu. Na pravidelné bázi je situace s terorismem vyhodnocována protiteroristickým koordinátorem Evropské unie, který vydává zprávy ohledně aktuální situace a o zahraničních bojovnících. (EU a mezinárodní problematika terorismu, © 2021)

Bezpečnostní informační služba pracuje v součinnosti s dalšími bezpečnostními složkami jiných států na základě § 10 zákona č. 153/1994 Sb. Zákon o zpravodajských službách. Ve výroční zprávě z roku 2019 informační služba uvádí, že spolupracuje s více než sty dalšími informačními službami zemí celého světa. Byla zapojena i do uskupení bojujících proti terorismu, jako jsou například Counter-Terrorist Group nebo NATO Civilian Intelligence Committee. V otázce mezinárodní spolupráce přijala na deset tisíc zpráv a dva tisíce dokumentů. Nadále uskutečnila osm set jednání na mezinárodní úrovni ohledně strategických a expertních záležitostí. Z velké části kvůli aktuálním problémům spojeným s terorismem (Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2019, 2020)

S ohledem na tyto skutečnosti byla ve SWOT analýze přidělena patřičná váha a hodnota právě mezinárodní spolupráci. Výsledná hodnota tohoto prvku je druhá nejvyšší ze silných stránek.

8.1.2 Čtyři stupně ohrožení terorismem

Jedná se o stupnici znázorňující aktuální stav ohrožení České republiky teroristickými činy nebo činy obdobnými. Vyhláší se s celorepublikovou působností nebo pouze místní, lokální. Stupnice je rozdělena do čtyř stupňů, kterými jsou:

- Základní stav, tzv. nultý stupeň.
- První stupeň značen žlutým trojúhelníkem.
- Druhý stupeň značen oranžovým trojúhelníkem.
- Třetí stupeň značen červeným trojúhelníkem.

První, druhý a třetí stupeň jsou znázorněny trojúhelníky, které nesou barvu podle závažnosti a jsou zobrazeny například na stránkách ministerstva vnitra.

Základní stupeň značí ideální stav, kdy nehrozí nebo není známo žádné ohrožení Česka. Právě pro neustálou existenci hrozby je dlouhodobě vyhlášen první stupeň, což znamená, že určité ohrožení existuje, ale není známá konkrétní hrozba. Už v druhém stupni se počítá s možným útokem, a to na základě informací naznačujících možnou hrozbu nebo jako reakce na předešlé události. (Reakce EU na teroristickou hrozbu, © 2021)

8.1.3 Kriminalizace trestných činů spojených s terorismem

V České republice existuje legislativa, která staví činy spojené s problematikou terorismu do trestně právní roviny. Jsou zapsány v trestním zákoníku.

Činy přímo související s terorismem jsou:

- § 129 Organizovaná zločinecká skupina,
- § 129a Teroristická skupina,
- § 309 Vlastizrada,
- § 311 Teroristický útok,
- § 312 Teror,
- § 312a Účast na teroristické skupině,
- § 312d Financování terorismu,
- § 312e Podpora a propagace terorismu,
- § 312f Vyhrožování teroristickým trestným činem,
- § 367 Nepřekážení trestného činu. (Česká republika, 2021)

Váha a hodnota byly uděleny na základě důležitosti těchto paragrafů v boji proti terorismu. Zařazení činů s danou skutkovou podstatou do trestního zákoníku znamená možnost sankcionovat dané činy.

8.1.4 Zpravodajské služby a bezpečnostní sbory

Tento prvek zastává ve vypracované SWOT analýze nejvyšší váhy a hodnoty. Tento pojem zahrnuje několik orgánů státní správy, které bojují proti terorismu i ve společné součinnosti.

Jedním z těchto orgánů je společná zpravodajská skupina, která je stálým pracovním orgánem pro zpravodajskou činnost. Jejím účelem je tok zpravodajských informací a řízení spolupráce zpravodajských služeb, policie, ministerstva vnitra a zahraničních věcí. Právě společná zpravodajská skupina má v kompetenci zvýšení nebo snížení stupně ohrožení terorismem.

Národní centrála proti organizovanému zločinu, obsahuje sekci terorismu a extremismu. Tato sekce má ve své jurisdikci šetření, prověřování a vyšetřování trestné činnosti spojené s extremistickými a teroristickými činy.

Bezpečnostně informační služba byla usnesením vlády č. 1060 z 13. září 2006 pověřena soustředěním a vyhodnocováním informací relevantních v záležitostech terorismu. Tato informační služba také pracuje v součinnosti s ostatními bezpečnostními službami různých zemí.

Úřad pro zahraniční styky a informace je institut, který zajišťuje informace mezinárodního charakteru. Tyto informace mimo jiné slouží k odhalování hrozeb, například mezinárodního terorismu.

Poslední zpravodajskou službou je vojenské zpravodajství. Obsahem jejich úkolů v případě terorismu je zejména zachycení hrozby. V podstatě získává informace, které vyhodnocuje a v případě podezření na teroristický čin vyhodnocuje míru rizika. (Trestněprávní úprava, © 2021)

8.2 Příležitosti

Příležitosti ve SWOT analýze představují souhrn prvků, které mohou zlepšit systém jako celek. Jedná se o přednosti vnějšího charakteru. V analýze této práce se konkrétně jedná o příležitosti ke zlepšení boje s terorismem.

Tabulka 2 Příležitosti SWOT analýzy

Příležitosti	Váha	Hodnota	Celkem
Učení se z proběhlých útoků	0,35	3,0	1,050
Předcházení radikalizace	0,25	3,5	0,875
Zamezení financování terorismu	0,25	3,0	0,750
Posílení kontroly hranic	0,15	2,5	0,375
		Celkem:	2,675

Zdroj: vlastní

8.2.1 Posílení kontroly hranic

Pro úspěšný boj s terorismem by mohlo pomoci posílení vnějších hranic Evropy. V tomto směru již byla podniknuta některá opatření.

Existuje organizace zabývající se kontrolu vnějších hranic Evropy. V rámci Evropské unie je zřízena Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž, která napomáhá při účinném zvládnání migrace, posilování vnitřní bezpečnosti unie a také k ochraně zásady volného pohybu. Dále EU přijala nařízení, jehož podstatou je mimo jiné sjednocení správy hranic nebo větší využití agentury při zpětném posílání migrantů do státu, ze kterého přicestovali na kontinent.

Další příležitostí v posílení hranic je vyšší spolupráce se třetími zeměmi. Už nyní má EU podepsanou dohodu nebo plánuje dohodu podepsat se zeměmi, kterými jsou:

- Albánie,
- Bosna a Hercegovina,
- Severní Makedonie,
- Černá Hora,
- Srbsko.

U uvedených zemí jde o spolupráci převážně kvůli nasazení jednotek a provádění společných operací. (Posílení vnějších hranic EU, 2020)

Důležitým bodem v kontrole migrace je však i spolupráce s Tureckem, protože na jeho území se nachází velká masa migrantů, kterou turecký prezident Erdogan využívá jako politickou „páku“.

8.2.2 Učení se z proběhlých činů

Teroristické skutky, které již byly spáchány představují zdroj informací vhodný pro zvládnutí obdobných situací v budoucnu. I přes fakt, že v ČR neproběhlo tolik teroristických činů, informace je možné čerpat ze zahraničních událostí. V poslední době to byly činy převážně z Německa a Francie. Informace, které nám takové události nabízí jsou důvody, co k takovému činu vedlo, jakým způsobem by měly složky integrovaného záchranného systému postupovat, kroky příslušných orgánů po útoku včetně prohlášení k veřejnosti a další.

8.2.3 Zamezení financování terorismu

Tato příležitost je zohledněna v trestním zákoníku, jak je již zmíněno výše.

Důvodem je zabránění finanční podpory teroristických organizací. Evropská unie v tomto směru podniká kroky k řešení tohoto problému. V roce 2018 byla vydána směrnice proti praní špinavých peněz, krok k omezení financování terorismu.

Obsahem této směrnice je:

- Zlepšení transparentnosti týkající se vlastnictví společností a svěřenských fondů.
- Posílit kontroly třetích zemí, které představují nebezpečí.
- Řešení problematiky předplacených karet a virtuálních měn.
- Větší spolupráce vnitrostátních finančních jednotek.
- Intenzivní spolupráci a výměna informací mezi orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a Evropskou centrální bankou. (Reakce EU na teroristickou hrozbu, 2021)

Další významný krok, jak zabránit finanční podpoře těchto skupin, spočívá v práci orgánů činných v trestním řízení. Je nezbytné rozkrývat jednání osob, které se podílejí na finanční podpoře terorismu.

8.2.4 Předcházení radikalizace

Společnost se musí bránit proti radikalizaci svých občanů. V případě radikalizace jedince vzniká potencionální nebezpečí teroristického útoku. Z těchto důvodů je vhodné předcházet radikalizaci jedince, jak je popsáno v teoretické části této práce v kapitole „Příčiny terorismu“.

Opět je nezbytná činnost orgánů zodpovídajících za trestní řízení. Jedinci, kteří se snaží jiné osoby radikalizovat se dopouštějí trestných činů, a proto je potřeba orgánů k zamezení této činnosti. Nejedná se však jen o osoby, co se pokoušejí o radikalizaci jiných, ale i o nevytváření prostředí, které by k radikalizaci přispívalo.

8.3 Slabé stránky

Tato část SWOT analýzy představuje nedostatky ve společnosti, které se týkají terorismu. Slabé stránky jsou vnitřní nedostatky systému.

Tabulka 3 Slabé stránky SWOT analýzy

Slabé stránky	Váha	Hodnota	Celkem
Diskriminace osob a vyčleňování ze společnosti	0,30	-3,5	-1,050
Nepředvídatelnost teroristických skutků	0,25	-3,0	-0,750
Nedodržování mezinárodních dohod	0,20	-3,0	-0,600
Podstav policie ČR	0,25	-2,0	-0,500
		Celkem:	-2,900

Zdroj: vlastní

8.3.1 Nepředvídatelnost teroristických skutků

Přípravu některých teroristických skutků je možné rozkrýt a předcházet jim. O tuto práci se starají bezpečnostní složky země. Tato práce je však velice obtížná a je v ní zahrnuta součinnost více zemí, jak je uvedeno v prvku „Mezinárodní spolupráce“ a „Zpravodajské služby a bezpečnostní sbory“.

Poměrně vysoká hodnota tohoto prvku byla udělena především kvůli skrytému fungování teroristických skupin a také nemožnosti předvídat útoky tzv. „vlkem samotářem“, což znamená útočníkem, který není napojený na konkrétní skupinu a pracuje samostatně.

8.3.2 Diskriminace osob a vyčleňování ze společnosti

Slabost tohoto prvku spočívá převážně ve vytváření nevhodného prostředí pro jedince, kteří mohou být vyčleňováni ze společnosti. Obecně platí, že naverbování jedince a jeho radikalizace je nejjednodušší v oblastech, které jsou zasaženy konflikty a jsou nestabilní. Osoby, které o radikalizaci jedince usilují, nahrazují sociální prostředí, chyby v životě radikalizovaného vysvětlují vnějším prostředím, ve kterém žije a definují mu společného nepřítele. (Kubrina, 2018) Tyto prostředky radikalizace je možno přenést i do zdejšího prostředí, myšleno Evropu jako takovou.

8.3.3 Nedodržování mezinárodních dohod

V rámci mezinárodní spolupráce je Česká republika členem mnoha organizací, které mají zajišťovat ochranu před hrozbou terorismu. V zájmu republiky je posilovat tyto vztahy. V některých případech jsou kroky České republiky v rozporu s těmito zájmy.

Konkrétní slabina v otázce mezinárodních vztahů může být demonstrována na příkladu Severoatlantické aliance, jelikož v zájmu vnitřní ochrany je abychom byly členy tohoto uskupení. Každopádně Česko dlouhodobě neplní závazek vůči této organizaci. Členské země se zavázaly odvádět na obranu 2 % HDP.

8.3.4 Podstav policie ČR

V České republice dlouhodobě přetrvává podstav u policie. Nejvážnější podstav je na policejních odděleních v hlavním městě a na venkově. Tato situace dlouhodobě trvá, i přes fakt, že o práci u Policie ČR je v poslední době čím dál větší zájem a počet policistů v aktivní službě roste.

Tento podstav představuje slabinu v boji proti terorismu. Nejedná se však o situaci, kdy by byla činnost policie závažněji ohrožena, ale mohla by být znatelná na vyčerpanosti příslušníků. Tyto skutečnosti se promítly do zhodnocení váhy a hodnoty tohoto prvku. I přes to, že výsledná hodnota v analýze je nejnižší ze slabých stránek, není zanedbatelná a představuje prostor pro zlepšení.

8.4 Hrozby

Tento kvadrant obsahuje prvky, které představují ohrožení pro naši společnost. Hrozby představují v analýze nedostatky vnějšího prostředí.

Tabulka 4 Hrozby SWOT analýzy

Hrozby	Váha	Hodnota	Celkem
Migrace	0,30	-3,0	-0,900
Nábor členů do teroristických skupin	0,25	-3,0	-0,750
Útok „osamělým vlkem“	0,25	-3,0	-0,750
Činnost agentů zemí podporujících terorismus	0,20	-2,0	-0,400
		Celkem:	-1,900

Zdroj: vlastní

8.4.1 Nábor členů do teroristických skupin

Hrozba tohoto prvku spočívá v možné radikalizaci osoby, která následně spáchá čin proti společnosti teroristického charakteru. V minulosti bylo možné pozorovat neojedinělý jev, který představoval radikalizaci osoby, která byla občanem Evropské unie a následně spáchala takový čin. Konkrétní příklad je uveden v teoretické části, konkrétně v kapitole „Útok na redakci Charlie Hebdo“.

Další hrozbu tohoto prvku představuje nábor osob, které se následně vydají do zemí, ve kterých probíhá boj mezi teroristickými skupinami a vládními silami. Do nedávna, před poražením tzv. Islámského státu některé osoby odcházely i z Česka a přidávaly se k boji po boku tohoto teroristického uskupení. (Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2019, 2020)

8.4.2 Činnost agentů zemí podporujících terorismus

Bezpečnostně informační služba ve své výroční zprávě informuje o prověřování činnosti zpravodajských služeb cizích zemí na našem území. V konkrétním případě zmiňuje Írán, který podporuje organizace, které z pozice našich spojenců označujeme jako teroristické. V roce 2019 informační služba prověřovala činnost Íránce, který působil v Rakousku jako diplomat a organizoval teroristický útok na konferenci ve Francii, která proběhla v roce 2018. Informační služba zpětně kontrolovala jeho činnost a zkoumala jeho zájmy na našem

území. Tato konkrétní kauza demonstruje hrozbu představující činnost agentů zemí podporujících terorismus, jak pro Českou republiku, tak pro naše spojence v Evropské unii a další. Dále poukazuje na zásluhy BIS v boji proti terorismu, jak bylo ne jednou v této práci zmíněno. (Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2019, 2020)

8.4.3 Migrace

Tato hrozba představuje riziko hned v několika rovinách.

Zásadní problém představuje riziko migrační vlny a migrační vlny velkého rozsahu. V této situaci by mohlo dojít k extrémnímu přílivu migrantů, kteří by mohli představovat riziko pro společnost. Nezanedbatelné riziko představuje střet kultur, který by mohl vyvrcholit nepokoji a trestnou činností, hlavně u extremisticky smýšlejících jedinců na obou stranách. Další problém migrační vlny je potřeba vhodných prostorů pro zajištění osob před provedením procesních úkonů, které končí udělením azylu nebo vyhoštěním do předchozí destinace.

Další rovina tohoto problému je možnost vytváření pocitu strachu z možné migrace za účelem zvyšování polických preferencí. Ve společnosti se tento jev projevil v kauze pana Baldy, o které je v této práci také zmíněno. Podporuje xenofobní náladu, která se projevuje na vztahu vůči minoritám. Jak bylo popsáno i v této práci utlačování těchto osob může vést k jejich radikalizaci. Jedná se o vedlejší efekty způsobené migrací obyvatel.

Oba příklady byly brány v potaz při kvantifikaci tohoto prvku.

8.4.4 Útok „osamělým vlkem“

Typ tohoto útoku je takřka nemožné předvídat. Jedná se o útok osoby, která se rozhodne spáchat teroristický útok, ale nespadá pod konkrétní teroristickou skupinu nebo organizaci. V činnosti pod organizovanou skupinou je možnost rozkrývání jednotlivých článků, kdežto v konání jedince, který tak činí samostatně tato možnost neexistuje.

V minulosti se takovéto útoky odehrály i na území ČR. Nejednalo se o nábožensky motivované osoby, ale na vině byl spíše psychický stav útočníků. Tyto konkrétní činy jsou označovány jako útok aktivním střelcem.

Obtížnost předcházet těmto útokům a fakt, že se odehrávaly i na našem území byly hlavními důvody při vyhodnocování váhy a hodnoty ve SWOT analýze.

9 VÝSLEDEK ANALÝZY

Ze pracované SWOT analýzy vyplývá, že společnost, ve které žijeme je převážně bezpečná, co se ohrožení terorismem týče.

Vyplývá to z nejsilnějšího kvadrantu, kterým jsou silné stránky. Prvek s největším potenciálem ochrany společnosti představuje činnost zpravodajských služeb a bezpečnostních sborů. Podle uvedených informací podnikají úkoly a opatření k předcházení teroristických útoků a další úkony pro zvýšení bezpečnosti, jak je popsáno v podkapitole s podklady pro vyhodnocení prvku. Dále je nezbytné zmínit mezinárodní spolupráci, která představuje nemalou část hodnoty silných stránek. Mezinárodní spolupráce je takřka nezbytná mimo jiné i pro samotné fungování zpravodajských služeb, proto je váha tohoto prvku stejné hodnoty jako nejsilnějšího prvku.

Slabé stránky jsou dle hodnoty druhé nejvyšší s faktem, že rozdíl mezi nimi a příležitostmi činí pouze pět setin hodnoty bodu.

Jako nejslabší prvek byla určena diskriminace a vyčleňování ze společnosti, o kterém se píše v kapitole příčiny terorismu. Právě tento prvek je možnou příčinou radikalizace.

Příležitost, která má pro nás největší potenciál, co se terorismu týče, je učení se z již proběhlých útoků. I z tohoto důvodu je v praktické části práce zpracovaná případová studie.

Hrozba terorismu v České republice je vcelku malá, ne však zanedbatelná, jak vyplývá z analýzy. Nejvážnější hrozbou je migrace a všechny její následky, které jsou popsány ve stejnojmenné podkapitole SWOT analýzy.

10 PŘÍPADOVÁ STUDIE

V rámci případové studie jsou zpracovány dva případy teroristického útoku, které se odehrály v krátkém rozmezí v říjnu roku 2020. Jedná se o případ zabití francouzského učitele Samuela Patyho a útok v Nice.

Obsah případové studie je rozdělen do kapitol, tak aby byly objasněny události, co těmto skutkům předcházely, jak probíhaly, co se odehrávalo mezi zabitím učitele a útokem v Nice a ke konci studie jsou zmíněny události na poli mezinárodní politiky a také francouzská vnitrostátní opatření týkající se boje proti terorismu.

10.1 Doba před zabitím Samuela Patyho

Učitel dějepisu Samuel Paty, ze střední školy na pařížském předměstí Conflans-Sainte-Honorine, ukazoval svým žákům karikatury proroka Mohameda z novinového článku redakce Charlie Hebdo, na kterou byl v minulosti spáchán teroristický útok, právě kvůli těmto karikaturám. Učitel na tomto případu ukazoval svým žákům, co znamená svoboda slova. Nedlouho poté bylo na internet nahráno video, kde otec jedné ze žákyň kritizuje učitele za jeho výuku. Po vraždě policie vzala do vazby několik lidí, kvůli šíření nenávistného obsahu. (dk a pet, 2020)

10.2 Vražda učitele

Samuel Paty byl zabit mužem Abdulláhem Anzorovem. Abdulláh byl osmnáctiletý muž čečenského původu islámského vyznání, který se narodil v Moskvě. K činu došlo kolem páté hodiny, poté co si útočník na Patyho počkal u školy. Učiteli zasadil několik bodných a řezných ran do hlavy, horních končetin a břicha. Nakonec došlo k dekapitaci, za zvolání Alláhu akbar (bůh je veliký).

Chvilí po samotném činu byl pachatel dopaden a při zásahu proti němu postřelen. Na střelná zranění pachatel na místě zemřel. (dk a pet, 2020; dar, 2020)

10.3 Události po zabití Samuela Patyho

Krátce po zabití učitele Samuela Patyho bylo zahájeno na 174 soudních řízení. Jednalo se převážně o činy podporující násilí a terorismus. Pachatelé byli především islámského vyznání. Dále Francie nechala vyhostit větší množství lidí, kvůli extremismu.

Krátce po činu se nechal francouzský ministr slyšet, že v rámci protiteroristických opatření plánují rozpustit mnoho islamistických organizací. Některé organizace vyučovaly bojové sporty, probíhaly tam modlitby a byl tam přísný zákaz vstupu ženám. Tyto organizace byly označeny za „nepřátele republiky“, kvůli jejich potenciálu radikalizovat osoby. Dále byla podána žádost o uzavření mešity, která šířila video odsuzující učení Samuela Patyho.

Některé tyto kroky byly v rozporu se základními svobodami, například svoboda vyznání, ale jejich provedení bylo nezbytné v rámci protiteroristických opatření.

Čin také odstartoval debaty, kde se nachází svoboda a kde začíná bezúčelná provokace, jak tvrdily osoby, které nesdílely představu o svobodě slova stejně jako Samuel Paty.

V neposlední řadě čin rozbouřil křehké vztahy mezi muslimskou menšinou, obyvateli Francie a katolíky. (dk a pet, 2020; dar, 2020)

10.4 Útok v Nice 2020

Chvilí po zabítí Samuela Patyho otrásl Francií další teroristický útok. Čin se odehrál 29. října na jihu Francie v bazilice Notre-Dame ve městě Nice.

Při útoku byli zabiti tři lidé. Jedna šedesáti letá žena byla dekapitována. Dále byl zabit zaměstnanec kostela a jedna žena.

Pachatelem byl jednadvacetiletý migrant z Tuniska. Muž přijel přes italský ostrov Lampedusa. Po absolvování dvoutýdenní karantény byl převezen do Bari a následně nelegálně překročil hranici do Francie. Během útoku byl pachatel postřelen a zadržen. (apm, 2020)

10.5 Události a opatření po teroristických útocích

Prezident Francie Emmanuel Macron pronesl, že útoky byly mířeny na Francii a po útocích v Nice také vůči katolíkům. Jako reakci na útoky byl ve Francii vyhlášen nejvyšší stupeň varování před terorismem. Preventivně bylo posláno sedm tisíc příslušníků armády, aby zajistili bezpečí v kostelech, u škol a na místech se zvýšeným počtem lidí po celé zemi.

Většina zemí jako Amerika, Vatikán, Itálie, Německo, Česká republika ale i řada muslimských zemí útoky silně odsoudila. Nicméně v řadě zemí se slova Emmanuela Macrona o podpoře svobody slova dočkala odsouzení. Jednalo se zejména o země, kde je islám majoritním vyznáním a karikatury proroka

Mohameda vyvolaly četné demonstrace. Demonstranti požadovali sankce vůči Francii. V Íránu si ministerstvo zahraničních věcí nechalo předvolat francouzského diplomata. Írán zastával názor, že Francie toleruje nenávist vůči islámu a tvrdí, že se jedná o svobodu slova. (opa, tev a apm, 2020) Další zemí, se kterou měla Francie nedobré vztahy, bylo Turecko, které se negativně vyjadřovalo už po zavedení opatření, která nastala po zabití Samuela Patyho a Francie jimi chtěla zmírnit možnosti radikalizace. Obecně se francouzská a turecká zahraniční politika rozcházela v mnoha otázkách jako například v otázce Sýrie, Libye, námořního práva ve Středozemním moři a dalších. (pet, 2020)

Další opatření, které se po útocích v Nice 2020 začalo více projednávat je přijetí zákona týkajícího se boje proti islámskému terorismu. Zákon není konkrétně mířen proti islámu jako takovému, ale proti náboženskému extremismu obecně. Politici zároveň přiznávají, že právě islámský extremismus představuje pro Francii v současnosti nejvyšší hrozbu. Tento zákon má zastávat zásady republiky a bojovat proti jejich nedodržování, potažmo rozvracení. Tato právní norma vytváří zákon, jenž obsahuje i trestný čin, stvořen k ochraně osob veřejného sektoru nebo voleného úředníka. Skutkovou podstatou zmíněného trestného činu je i zastrašování, vyhrožování nebo i napadení těchto osob. Další zákon této normy počítá se zavedením transparentnosti financování náboženských organizací a obcí, kterými jsou třeba mešity. Účelem toho by bylo zamezení možného financování terorismu. Sponzor, který finanční částku zaslal by byl znám kontrolním úřadům a institucím. Opatřením vyplývajícím z tohoto zákona by byla také možnost sankcionovat lékaře, kteří by kontrolovali panenství u žen kvůli provdání, protože některé rodiny právě takovouto kontrolu po rodinách dívky požadují. Zákon také pamatuje na domácí vzdělávání, které by mohlo být zdrojem podnětů k extremismu. (Cohen, 2021)

11 NÁVRH OPATŘENÍ

Další částí práce je navržení opatření v souvislosti s vypracovanou analýzou. Jedná se o doporučení k jednotlivým prvkům, která by měla pozitivně zlepšit záporné hodnoty nedostatků a také k lepšímu využití předností. Opatření vychází mimo jiné i ze zkušeností jiných zemí.

11.1 Předcházení radikalizace

Předcházení radikalizace je příležitost, která má vysoký význam v prevenci před teroristickými hrozbami.

Konkrétním opatřením, jak zvýšit potenciál tohoto prvku je přijetí legislativy zabývající se sociálními sítěmi, která by mimo jiné těmto společnostem ukládala přímou povinnost odebírat nežádoucí obsah, týkající se online radikalizace.

Pravidla sociálních sítí zpravidla nerespektují nenávistný obsah a vše co by mohlo nést takovéto znaky, mezi které patří i šíření extremismu, nekompromisně stahují. Problémem však je, že tato pravidla existují pouze v rámci smluvních podmínek a nejsou zakotvena v české legislativě, tudíž neukládají povinnost poskytovatelům těchto sítí tento obsah stahovat a zabránit jeho šíření.

Dalším i když obecným návrhem je zkvalitnění životní úrovně osob, které kvůli vyčleňování ze společnosti a nedůstojnému zacházení mohou tíhnout k radikálním ideologiím, jak je popsáno v teoretické části práce v kapitole „Příčiny terorismu“.

11.2 Zamezení financování terorismu

Teroristické organizace získávají finanční prostředky z pochybných, ne-li nelegálních činností. Pro fungování teroristických skupin i na území Evropy je financování nezbytné. Z událostí ve Francii je patrné, že finanční toky vedou do náboženských spolků, které těchto financí využívají v rozporu s bezpečnostními zájmy země, jak je popsáno v případové studii.

Po vzoru Francie by bylo vhodné přijmout legislativní rámec, který by stanovil povinnost náboženským organizacím přiznávat zdroje svých příjmů, kvůli větší transparentnosti a aby nedocházelo k latentnímu financování terorismu. V případě skrytého financování by bylo možné uložit finanční, či jiné sankce, například propadnutí majetku.

11.3 Diskriminace osob a vyčleňování ze společnosti

Diskriminace a nedůstojné zacházení, jako je i vyčleňování ze společnosti může vést k radikalizaci jedinců, a proto je potřeba těmto vlivům předcházet.

Tomuto prvku je možné předejít zvýšeným povědomím a snížením xenofobních nálad ve společnosti. Opatřením k prevenci by bylo zavedení nauky o jiných kulturách do školních osnov.

V opačném směru by bylo vhodné zavést povinnost složení stručného testu o tuzemské kultuře, který by byl podmínkou pro udělení azylu, za účelem prověření základních znalostí o naší kultuře.

O začleňování do společnosti se starají neziskové organizace, a proto by bylo vhodné tyto organizace podpořit, přinejmenším v případě ohrožení migrační vlnou.

11.4 Migrace

Migrace je přirozený jev a ČR poskytuje osobám které migrují azyl v případě, že splňují podmínky pro udělení. Problém však je nelegální migrace a také převaděčství.

V rámci EU je zaručen, mimo jiné, volný pohyb osob. V případě očekávané migrační vlny je možné zavést dočasné kontroly na hranicích. Jako opatření určené pro snížení skryté migrace, která probíhá stále, by bylo možné zavést kontroly v pohraničí, nikoli však na hranicích. Intenzivnější rutinní kontroly by zachytily více osob přijíždějících ze zahraničí a zvýšily by tak možnost zachytit převaděče nebo nelegální migranty, cestující bez vědomí řidiče.

Obecně však platí mít dobré mezinárodní vztahy se sousedními zeměmi, aby bylo možné zachycené osoby dopouštějící se nelegální migrace navrátit do předešlé destinace.

11.5 Nábor členů do teroristických skupin

Nabírání nových členů do teroristických skupin představuje hrozbu především pro možnost spáchání teroristických činů nově naverbovanými jedinci. Těmto osobám se dostává patřičného výcviku k uskutečnění činu.

V rámci těchto skutečností by bylo vhodné rozšíření trestního zákoníku o trestný čin obsahující skutkovou podstatu týkající se zprostředkování nebo poskytnutí výcviku s úmyslem páchaní teroru. Návrh úplného znění takového paragrafu by byl: „Kdo úmyslně

zprostředkuje nebo poskytne výcvik, znalosti nebo prostředky ke spáchání teroru na obyvatelstvu bude potrestán odnětím svobody. Příprava je trestná.“. Díky části, kde se jedná o zprostředkování, by byly trestně odpovědné i osoby, které by úmyslně umožnily vycestovat osobám do zahraničí za tímto účelem.

11.6 Útok „osamělým vlkem“

Jelikož útok osamělým vlkem, jak se nazývají osoby hlásící se k určité ideologii, ale pracující samostatně, je prakticky nemožné zachytit preventivně, můžeme se pokusit alespoň minimalizovat dopad takového útoku.

V rámci opatření týkajících se útoků těchto osob, je konkrétním návrhem zavedení učiva o ochraně života do školských osnov. Mimo znovuzavedení obdoby branné výchovy by se žáci učili základní pravidla chování, například při útoku aktivního střelce. Učitelé by dostali tyto informace na školeních, která pravidelně absolvují. Výsledkem tohoto opatření by bylo možné snížení ztrát na životech během útoků.

11.7 Nedodržování mezinárodních dohod

Za dodržování, případně nedodržování, mezinárodních dohod jsou přímo odpovědní námi volení zástupci, a proto je nelogické zavádět opatření, například na normativně právní úrovni, které by muselo projít legislativním procesem, právě těmito volenými zástupci.

Z tohoto důvodu je nezbytná politicko-sociální gramotnost občanů, kteří volí své zástupce, a aby zohlednili postoj svých preferovaných stran v otázce mezinárodního práva.

ZÁVĚR

Teoretická část této bakalářské práce pojednává obecně o terorismu. Je zde rozebrána definice pojmu a historický vývoj k objasnění původu terorismu. V další kapitole se nachází konkrétní druhy terorismu, určeny na základě motivace k těmto činům. Dále se zde nachází formy terorismu, a to letální a neletální formy. V kapitole příčiny terorismu je rozebráno, co vede osoby k tomu, aby se uchýlily k páchání teroru na obyvatelstvu. V poslední kapitole teoretické části je pět teroristických skutků, co by konkrétní projevy, sloužící jako příklady terorismu.

Praktická část se zabývá hrozbou terorismu, a proto je zde zpracována SWOT analýza. Součástí analýzy jsou také podklady, na jejichž základech byly určeny váhy a hodnoty. Závěr této analýzy je, že společnost je spíše bezpečná, co se terorismu týče a největší hrozbu pro společnost představuje migrace. Dále z analýzy vyplývá, že největší slabinou naší společnosti je diskriminace osob a vylučování ze společnosti, kvůli možnosti radikalizace z těchto příčin. Naopak jako nejsilnější stránka naší společnosti je činnost zpravodajských služeb a bezpečnostních sborů. Největší příležitostí pro nás je učení se z již proběhlých útoků a z tohoto důvodu je také v rámci praktické části vyhotovena případová studie.

V případové studii jsou popsány okolnosti jednotlivých útoků, které se odehrály ve Francii, včetně geopolitické odezvy na opatření, která v souvislosti s těmito událostmi Francie přijala. Tato opatření jsou také ve studii zahrnuta a rozebrána.

Poslední kapitolou této bakalářské práce jsou navržená opatření, která vychází ze SWOT analýzy a jejich účelem má být zvýšení bezpečnosti. Tato opatření se zabývají předcházením radikalizace, zamezením financování terorismu, diskriminací osob a jejich vyčleňování ze společnosti, migrací, útokem osamělým vlkem a nedodržováním mezinárodních dohod.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1975 Terrorism Flashback, 2004. FBI [online]. Washington, D.C: U.S. government [cit. 2021-4-25]. Dostupné z:

https://archives.fbi.gov/archives/news/stories/2004/january/weather_012904

APM, 2020. Francie stojí po boku katolíků, prohlásil Macron v Nice, kde terorista v bazilice zabil tři lidi. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3216586-jeden-mrtvy-po-utoku-nozem-v-nice-starosta-mluvi-o-terorismu>

BÍLKOVÁ, Veronika, 2002. Islám a terorismus na Blízkém východě. Mezinárodní vztahy. 2002(3), 27-44.

CNN Philippines Staff, 2020. CPP says its terrorist designation sets stage for 'all-out suppression' of democratic rights. CNN [online]. Manila: Nine Media [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://www.cnnphilippines.com/news/2020/12/26/cpp-anti-terrorism-council-designation.html>

COHEN, Roger, 2021. French National Assembly Backs Law to Combat Islamist Extremism. New York Times [online]. New York: The New York Times Company [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2021/02/16/world/europe/france-law-islamist-extremism.html>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2021. Zákon č. 240/2000 Sb. Trestní zákoník. In: Sbíрка zákonů. Zlín: AION CS. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

ČT24, 2016. Řízkárna v plamenech, hořící auta, útok na vlak. Extremisté bojují proti kapitalismu. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1891157-rizkarna-v-plamenech-horici-auta-utok-na-vlak-extremiste-bojuji-proti-kapitalismu>

ČTK a ČRo, 2016. K odpovědnosti za útok v Nice se přihlásil Islámský stát, policie má další podezřelé. IROzhlas [online]. Praha: The Associated Press [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/-k-odpovednosti-za-utok-v-nice-se-prihlasil-islamsky-stat-policie-ma-dalsi-podezrele_201607161018_imanour

ČTK, 2019. Silná bomba v autě otřásla diplomatickou čtvrtí v Kábulu. Zraněno bylo nejméně 65 lidí. IROzhlas [online]. Praha: The Associated Press [cit. 2021-4-25]. Dostupné

z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/kabul-afghanistan-naloz-utok-bomba-naloz-taliban_1907010936_och

ČTK, 2020. První český terorista Balda byl propuštěn z vězení. Novinky [online]. Nymburk: Borgis [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/clanek/prvni-cesky-terorista-odsouzeny-za-utoky-na-vlaky-byl-propusten-z-vezeni-40344589>

DAR, 2020. Francouzské děti se vrátily do školních lavic. Minutou ticha vzpomněly zavražděného učitele. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3220042-francouzske-deti-se-vratily-do-skolnich-lavic-minutou-ticha-vzpomnely-zavrazdeneho>

Definice pojmu terorismus, 2009. Ministerstvo vnitra [online]. Praha: Odbor bezpečnostní politiky [cit. 2021-04-23]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>

Department of Homeland Security. 2008. Ecoterrorism: Environmental and Animal-Rights Militants in the United States [online]. [cit. 2021-4-25]. Dostupné na <http://www.rexano.org/Documents/DHS-Eco-Terrorism-in-US-2008.pdf>

DK a PET, 2020. Proti učiteli vyhlásili islamisté před vraždou fatvu. Francouzská policie teď vyšetřuje několik desítek lidí. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3209731-francouzi-se-vzpamatovavaji-z-vrazdy-ucitele-policie-vysetruje-nekolik-desitek>

DK a PET, 2020. Proti učiteli vyhlásili islamisté před vraždou fatvu. Francouzská policie teď vyšetřuje několik desítek lidí. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3209731-francouzi-se-vzpamatovavaji-z-vrazdy-ucitele-policie-vysetruje-nekolik-desitek>

EU a mezinárodní problematika terorismu, © 2021. Ministerstvo vnitra [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/eu-a-mezinarodni-problematika-terorismu.aspx>

FOLTIN, Pavel a David ŘEHÁK, 2006. Historický vývoj terorismu. Obrana a strategie [online]. Brno: Univerzita obrany [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.obranaastrategie.cz/cs/archiv/rocnik-2006/1-2006/historicky-vyvoj-terorismu.html>

FOLTIN, Pavel a David ŘEHÁK, 2006. Historický vývoj terorismu. Obrana a strategie [online]. Brno: Univerzita obrany [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.obranaastrategie.cz/cs/archiv/rocnik-2006/1-2006/historicky-vyvoj-terorismu.html>

FOLTIN, Pavel a David ŘEHÁK, 2007. Důvody realizace a formy terorismu. Obrana a strategie [online]. Brno: Univerzita obrany [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.obranaastrategie.cz/cs/archiv/rocnik-2005/1-2005/duvody-realizace-a-formy-terorismu.html>

FOLTIN, Pavel a David ŘEHÁK, 2007. Důvody realizace a formy terorismu. Obrana a strategie [online]. Brno: Univerzita obrany [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.obranaastrategie.cz/cs/archiv/rocnik-2005/1-2005/duvody-realizace-a-formy-terorismu.html>

FOLTIN, Pavel a David ŘEHÁK, 2007. Důvody realizace a formy terorismu. Obrana a strategie [online]. Brno: Univerzita obrany [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.obranaastrategie.cz/cs/archiv/rocnik-2005/1-2005/duvody-realizace-a-formy-terorismu.html>

HORÁK, Jan, 2018. Teror po česku: muž podle policie nechal srazit vlaky se stromy, aby se Češi báli muslimů. Je ve vazbě. Lidovky [online]. Praha: MAFRA, a.s [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/teror-po-cesku-muz-nechal-srazit-vlaky-se-stromy-aby-se-cesi-bali-muslimu-je-ve-vazbe.A180227_123703_In_domov_jho

HRABALOVÁ, Lenka, 2010. Spolupráce zahraniční fakulty vojenské akademie Antonína Zápotockého s některými režimy na blízkém a středním východě v letech reálného socialismu [online]. Olomouc [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/lo8aor/?lang=cs>. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Doc. PhDr. Karel Konečný CSc.

JUERGENSEMEYER, Mark, 2007. Teror v mysli boží: globální vzestup náboženského násilí. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury. Politika a náboženství. ISBN 978-807-3251-093.

KANTULÁKOVÁ, Hana, 2012. Ideologické zdroje náboženského terorismu [online]. Praha [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/53919?show=full>. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií. Vedoucí práce Mgr. Karel Černý, Ph.D.

KRUEGER, Alan B a Jitka MALEČKOVÁ, 2003. Education, Poverty and Terrorism: Is There a Causal Connection? *Journal of Economic Perspectives* [online]. 17(4), 119-144 [cit. 2021-4-25]. ISSN 0895-3309. Dostupné z: doi:10.1257/089533003772034925

KUBRINA, Bc. Ekaterina, 2018. Metody verbování mládeže a propagandistická činnost teroristických skupin, inspirovaných ideologií saláfitského džihádismu [online]. Praha [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/101442/120310418.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce PhDr. Ondřej Ditrych, MPhil. Ph.D.

KUL, 2016. Balda spáchal teroristický čin. Nejvyšší soud odmítl skutek překvalifikovat. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3007673-ani-nejvyssi-soud-nezbavil-seniora-baldu-trestu-za-terorismus>

Kybernetický terorismus, © 2021. Ministerstvo vnitra [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/kyberneticky-terorismus-kyberterorismus.aspx>

LH a ZEM, 2020. Za komentáře k útoku v Christchurchi dostali dva muži podmíněné tresty. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3185895-za-schvalovani-utoku-v-christchurchi-dostal-muz-25letou-podminku>

MAREŠ, Miroslav, 2005. Terorismus v ČR. Brno: Centrum strategických studií. ISBN 80-903-3338-9

MAS a HOP, 2019. Desítky mrtvých po teroristickém útoku na novozélandské měšity. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2760290-strelci-zabijeli-v-mesitach-na-novem-zelandu>

MAS a PET, 2020. Svět byl Charlie. Před pěti lety teroristé vraždili v redakci a spustili třídní policejní manévry. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3022964-svet-byl-charlie-pred-peti-lety-teroriste-zabijeli-v-redakci-a-spustili-tridenni>

MĚCHOVÁ, Mgr. Simona, 2008. Nové výzvy terorismu [online]. Praha [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/75071/>. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Doc. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

OPA, TEV a APM, 2020. V Bangladéši protestovaly desítky tisíc lidí, Írán si předvolal diplomata. Muslimové se bouří proti Macronovi. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3215302-v-bangladesi-protestovaly-desitky-tisic-lidi-iran-si-predvolal-diplomata-muslimske-zeme>

ORO a ČTK, 2020. Útočník v Nice nožem zabil tři lidi, další zranil. Starosta čin označil za terorismus. IRozhlas [online]. Praha: The Associated Press [cit. 2021-5-6]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/francie-teroristicky-utok-nuz_2010291006_oro

OŠŤÁDALOVÁ, Šárka, 2015. Terorismus v dějinách a mezinárodním právu. Právní prostor [online]. Ostrava: ATLAS consulting spol. s r.o. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/mezinarodni-a-evropske-pravo/terorismus-v-dejinach-a-mezinarodnim-pravu>

PET, 2020. „Nechte se vyšetřit,“ poradil Erdogan Macronovi. Francie v reakci odvolává velvyslance na konzultace. ČT24 [online]. Praha: Česká televize [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3213805-nechte-se-vysetrit-poradil-erdogan-macronovi-francie-v-reakci-stahla-velvyslance>

Posílení vnějších hranic EU, 2020. Evropská rada: Rada Evropské unie [online]. Brusel [cit. 2021-5-6]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/strengthening-external-borders/>

Reakce EU na teroristickou hrozbu, © 2021. <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/eu-a-mezinarodni-problematika-terorismu.aspx> [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/eu-a-mezinarodni-problematika-terorismu.aspx>

Reakce EU na teroristickou hrozbu, 2021. <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/> [online]. [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/>

Stories: Domestic Terrorism, 2010. FBI [online]. Washington, D.C: U.S. government [cit. 2021-5-6]. Dostupné z:

https://archives.fbi.gov/archives/news/stories/2010/november/anarchist_111610/anarchist_111610

ŠLACHTA, Robert a KLÍMA Josef, 2020. Robert Šlachta: třicet let pod přísahou. Praha: Euromedia Group. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-242-6576-6.

Terminologický slovník, 2016. Ministerstvo vnitra [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>

Trestněprávní úprava, © 2021. Ministerstvo vnitra [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-5-6]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/trestnepravni-uprava.aspx>

Typologie terorismu, 2009. Ministerstvo vnitra [online]. Praha: Odbor bezpečnostní politiky [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx>

Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2019, 2020. BIS [online]. Praha: Bezpečnostní informační služba [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocní-zpravy/2019-vz-cz.pdf>

Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

EMP – Elektro magnetický puls

BIS – Bezpečnostní informační služba

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Silné stránky SWOT analýzy.....	28
Tabulka 2 Příležitosti SWOT analýzy	32
Tabulka 3 Slabé stránky SWOT analýzy	35
Tabulka 4 Hrozby SWOT analýzy.....	37